

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
та методичні рекомендації щодо їх виконання з дисципліни
«Методологія та організація наукових досліджень»
для здобувачів вищої освіти спеціальності
075 «Маркетинг» (освітня програма «Маркетинг»)
освітнього ступеня «Магістр»

Завдання для самостійної роботи та методичні рекомендації щодо їх виконання з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг» (освітня програма «Маркетинг») освітнього ступеня «Магістр». Укл.: д.е.н., проф. В.В. Лифар. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. 32 с.

Укладач: В.В. Лифар, д.е.н., професор

Затверджено
на засіданні
кафедри «Маркетинг та логістика»
протокол № 11 від 27.06.2023 р.

Затверджено на засіданні
НМК Факультету економіки та управління
протокол № 43 від 30.08.2023 р.

ЗМІСТ

1 Перелік тем, що охоплюють планування самостійної роботи магістранта.....	4
2 Методичні рекомендації щодо організації проведення самостійної роботи магістрантів.....	6
3 Завдання для самостійної роботи магістрантів.....	7
4 Порядок поточного контролю і підсумкового оцінювання знань магістрантів.....	29
5 Рекомендована література.....	30

1 ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ОХОПЛЮЮТЬ ПЛАНУВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРАНТА

Назви змістових модулів і тем	усього	у тому числі		
		лекції	практичні	самост. робота
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Методологія і процес наукового дослідження				
1. Наука як продуктивна сила	6	2	2	2
2. Формування вченого як носія наукових знань	4	2	-	2
3. Методологія наукового дослідження	8	4	2	2
4. Поняття процесу наукового дослідження	6	2	2	2
5. Наукові підходи економічних досліджень	6	4		2
Змістовий модуль 2. Організація наукового дослідження.				
6. Інформаційне забезпечення наукового дослідження	6	2	2	2
7. Загальні методи наукових досліджень	6	2		4
8. Спеціальні методи економічних досліджень	8	4	2	2
9. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях	6	2	2	2
10. Організація наукового дослідження (на рівні дипломної роботи)	4	2	2	2
Індивід. завдання	30			30
Усього годин	90	26	12	52

2 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРАНТІВ

Самостійна робота магістранта (СРМ) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методичними керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Метою СРМ є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у магістрантів *самостійності як риси характеру*, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації. В ході самостійної роботи магістрант має перетворитися в активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Всі завдання СРМ поділяються на обов'язкові та вибіркові. До **обов'язкових** належать завдання, які всі магістранти повинні виконати обов'язкового під час опанування даної дисципліни. До **вибіркових** належать альтернативні завдання, серед яких кожен магістрант може вибрати завдання на власний розсуд з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

Основними видами *обов'язкових завдань* СРМ під час вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є:

- вивчення обов'язкової та додаткової літератури, текстів лекцій тощо;
- підготовка до модульної контрольної роботи;
- виконання та друк наукової статті у фаховому виданні;
- виконання, доповідь та друк тез виступу на наукових конференціях.

Основними видами вибіркових завдань СРС є вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання та написання реферату, есе, а також участь у конференціях, конкурсах, олімпіадах, які передбачають апробацію наукових наробок студентів.

3 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРАНТІВ

Тема 1 Наука як продуктивна сила – 2 год.

Підготовка до семінарського заняття

- 1 Повторення лекційного матеріалу.
- 2 Ознайомлення з рекомендованою до теми науковою та методичною літературою.
- 3 Вирішення практичних завдань для презентації чи повідомлення на семінарі (за планами семінарських занять).

Питання для самоконтролю

- 1 Назвіть основні завдання при підготовці економістів для галузей господарства.
- 2 Види НДР студентів у ВНЗ.
- 3 Ключові риси фахівця дослідницького типу та роль науково-дослідницької роботи (НДР) студента у їх формуванні.
- 4 Основні функції НДР студента.
- 5 Мета та завдання НДР студента.
- 6 Характеристика, призначення та вимоги до дипломної роботи.

Опрацювання наукових джерел та підготовка реферату

- 1 Стан розвитку студентської науки у нашому університеті.
- 2 Форми участі студентів у науковій роботі за кордоном.
- 3 Як організувати наукову роботу на факультеті?

Підготувати таблицю статистичних даних «**Розвиток НТП в Україні**» за такими показниками як: кількість організацій, що виконували наукові дослідження; обсяг виконаних науково-технічних робіт до ВВП; кількість спеціалістів, що виконували НДДКР.

Тестові завдання

- 1 При проведенні студентом науково-дослідної роботи, які види та форми наукової діяльності можна виділити?
 - а) науковий пошук;
 - б) науковий семінар;
 - в) магістерська робота;
 - г) всі відповіді вірні.

- 2 На який кінцевий результат націлені планування, облік та контроль науково-дослідної роботи студента?
 - а) успішне закінчення вищого навчального закладу та отримання диплома;
 - б) вивчення методології науково-дослідної роботи і отримання навиків для використання методології в практичній та науковій діяльності;
 - в) отримання навичок у практичній діяльності;
 - г) правильна відповідь відсутня.

- 3 Що означає термін «науко знання»?
 - а) вчення о загальних закономірностях розвитку та формування науки, як системи знань;
 - б) пізнання об'єктивного світу для його пізнання і за можливістю вдосконалення;
 - в) систематизація теоретичних та практичних знань;
 - г) всі відповіді вірні.

- 4 Які методи наукових досліджень відносяться до загальнонаукових?
 - а) формалізація;
 - б) документалістика;
 - в) індукція;
 - г) експеримент.

- 5 Які методи наукових досліджень відносяться до емпіричних?
 - а) дедукція;
 - б) розрахунково-аналітичний;
 - в) конкретизація;

г) аналіз.

6 До якої стадії науково-дослідного процесу відноситься конкретизація?

- а) організаційна;
- б) дослідна;
- в) узагальнююча;
- г) реалізація результатів дослідження.

7 Якому терміну відповідає наступне визначення «... - це процес чи явище, яке породжує проблемну ситуацію»?

- а) предмет дослідження;
- б) ціль дослідження;
- в) актуальність дослідження;
- г) об'єкт дослідження.

8 Що таке «ефект дослідження»?

- а) результат дослідження;
- б) процес, у якому задіяний студент під час проведення їм наукового дослідження;
- в) сукупність отриманих наукових, економічних та соціальних результатів;
- г) правильна відповідь відсутня.

9 Що є одним з критеріїв ефективності науково-дослідної роботи?

- а) Об'єм наукової продукції, який вимірюється загальною кількістю або середнім числом публікацій;
- б) сучасність та актуальність теми, розглядаємої у науковій праці;
- в) можливість використання на практиці розроблених методик, рекомендацій;
- г) запрошення на різноманітні семінари, конференції.

10 Які джерела інформації не використовують при написанні науково-дослідних робіт?

- а) законодавство;
- б) наукова література;

- в) статистика;
- г) чутки.

Тема 2 Формування вченого як носія наукових знань - 2 год.

Підготовка до практичного заняття

- 1 Повторення лекційного матеріалу.
- 2 Ознайомлення з рекомендованою до теми науковою та методичною літературою.
- 3 Вирішення практичних завдань для презентації чи повідомлення на семінарі (за планами семінарських занять).

Питання для самоконтролю

- 1 Зміст науки.
- 2 Функції науки.
- 3 Предмет науки.
- 4 Об'єкт науки
- 5 Поняття теорії.
- 6 Теорія науки
- 7 Класифікація наук в наукознавстві.
- 8 Етапи розвитку науки.
- 9 Закони науки.
- 10 Принципи науки.
- 11 Категорії науки.
- 12 Постулати науки
- 13 Класифікація економічних наук (за ДАК)
- 14 Кадри науки.
- 15 Аспірантура як форма підготовки наукових кадрів.

Опрацювання наукових джерел та підготовка реферату

- 1 Виникнення науки та її еволюція.
- 2 Сучасні найбільш вагомші досягнення науки у світі.

3 Класифікація наук за Державною атестаційною комісією (ДАК) України.

Практичне завдання

Написати економічне есе на тему «Мій науковий кумир»

Тестові завдання

- 1 Завдання дослідника полягає у:
 - а) визначенні факторів, які впливають на об'єкт дослідження;
 - б) відборі і зосередженні зусиль на найсуттєвіших факторах;
 - в) обидва варіанти.

- 2 Загальнонаукові методи дослідження ґрунтуються на:
 - а) методах філософії;
 - б) економічній теорії;
 - в) статистичних даних.

- 3 Метод – це:
 - а) спосіб дослідження явищ, який визначає планомірний підхід до вивчення їх наукового пізнання та встановлення істини;
 - б) інструментарій, який використовується при дослідженні;
 - в) сукупність організаційних, методичних і технічних прийомів.

- 4 Розрізняють такі методи:
 - а) загальнонаукові та емпіричні;
 - б) загальнонаукові та конкретно-наукові;
 - в) конкретно-наукові і теоретичні.

- 5 До загальнонаукових методів належать:
 - а) моделювання і конкретизація;
 - б) експеримент і спостереження;
 - в) формалізація та гіпотетичний метод.

- 6 Аксіоматична теорія:
- а) існує поза системою наукового знання;
 - б) входить до ширших знань, у яких аксіоми можуть бути доведені, як теореми;
 - в) пов'язана з іншими теоріями.
- 7 Істинність аксіоми:
- а) обґрунтовується практичним положенням системи в цілому;
 - б) обґрунтовується практичним положенням окремої частини системи;
 - в) обґрунтовується теоретичною інформацією в певному дослідженні.
- 8 Гіпотеза – це:
- а) положення, яке використовується для доведення тези;
 - б) наукове припущення;
 - в) визначення методів дослідження і системи доказів.
- 9 У структурі доказів виділяють:
- а) тезу і аргумент;
 - б) аргумент і форму доказу;
 - в) тезу, аргумент, форму доказу.
- 10 Скільки стадій проходить процес розвитку гіпотези у наукових дослідженнях:
- а) 7;
 - б) 2;
 - в) 4

Тема 3 Методологія наукового дослідження – 2 год.

Підготовка до практичного заняття

- 1 Повторення лекційного матеріалу.

2 Ознайомлення з рекомендованою до теми науковою та методичною літературою.

3 Вирішення практичних завдань для презентації чи повідомлення на семінарі (за планами семінарських занять).

Питання для самоконтролю

- 1 Дайте визначення наукового дослідження.
- 2 Об'єкт та предмет наукового пізнання.
- 3 Поняття фактору в науці.
- 4 Методи класифікації об'єктів дослідження.
- 5 Загальнонаукові та емпіричні методи дослідження.
- 6 Метод в економічній науці.
- 7 Загальнонаукові і конкретно-наукові (емпіричні) методи.
- 8 Аналіз як метод наукового дослідження.
- 9 Синтез як метод наукового дослідження.
- 10 Індукція як метод наукового дослідження.
- 11 Дедукція як метод наукового дослідження.
- 12 Аналогія як метод наукового дослідження.
- 13 Моделювання як метод наукового дослідження.
- 14 Абстрагування як метод наукового дослідження.
- 15 Конкретизація як метод наукового дослідження.
- 16 Системний аналіз як метод наукового дослідження.
- 17 Конкретно-наукові (емпіричні) методи: їх структура та коротка характеристика.
- 18 Емпіричні прийоми дослідження.
- 19 Аксиоматизація знань: поняття й зміст.
- 20 Причина як категорія наукового пізнання.
- 21 Гіпотеза в науці та її етапи.
- 22 Процес висування і доказу гіпотез.
- 23 Докази у наукових дослідженнях.

Опрацювання наукових джерел та підготовка реферату

- 1 Аксиоматизація знань та причинні зв'язки у методології наукових досліджень.
- 2 Основні наукові досягнення цього чи попереднього років.

3 Роль Нобелівської премії у розвитку науки.

Практичне завдання

Економічне есе на тему: «Проблема у методології економічного дослідження».

Тема 4 Поняття процесу наукового дослідження - 2 год.

Підготовка до практичного заняття

- 1 Повторення лекційного матеріалу.
- 2 Ознайомлення з рекомендованою до теми науковою та методичною літературою.
- 3 Вирішення практичних завдань для презентації чи повідомлення на семінарі (за планами семінарських занять).

Питання для самоконтролю

- 1 Визначення наукового дослідження.
- 2 Визначення наукового процесу.
- 3 Основні стадії наукового процесу та їх коротка характеристика.
- 4 Поняття техніко-економічного обґрунтування науково-дослідної роботи.
- 5 Методика НДР.
- 6 План НДР.
- 7 Алгоритмізація і постановка задач НДР.
- 8 Апробація й узагальнення результатів дослідження.
- 9 Конкретно-наукові методичні прийоми та їх характеристика.
- 10 Функціонально-вартісний аналіз в економічному дослідженні.
- 11 Економічний аналіз та поле використання.
- 12 Економіко-математичні методи та їх функції.
- 13 Методичні прийоми дослідження.
- 14 Методика досліджень теми та її структура.
- 15 Впровадження результатів дослідження.

16 Критерії впровадження для кандидатських дисертацій з економічних наук.

17 Основні види друкованих джерел та їх характеристика за призначенням.

18 Класифікація друкованих джерел інформації.

19 Первинні і вторинні документи в науково-інформаційній діяльності.

20 Методика роботи над друкованими літературними джерелами.

Опрацювання наукових джерел та підготовка реферату

1 Класифікація друкованих джерел інформації.

2 Функціонально-вартісний аналіз як метод наукового дослідження.

Практичне завдання

1 Розробити та подати у письмовому вигляді методику власного дослідження.

2 Опишіть власний досвід використання методики роботи над друкованими літературними та електронними джерелами.

Тестові завдання

1 Яке визначення наукової статті є вірним?

а) спеціальне наукове дослідження, присвячене літературному викладенню однієї проблеми;

б) самостійна праця, що містить у собі певну кількість наукової інформації, добутої в результаті проведених досліджень;

в) коротке викладення наукової теми (питання), складене на підставі проведеного дослідження, огляду одного або кількох літературних та інших джерел.

2 Яка архітектоніка наукової статті є вірною?

а) вступ, основна частина, висновки;

б) назва, основна частина, висновки та рекомендації;

в) назва, інформація про авторів, анотація, основна частина, література.

- 3 Яка оптимальна кількість слів у назві наукової статті?
 - а) 3-5;
 - б) 5-7;
 - в) 7-9.
- 4 Що включає в себе інформація про авторів статті?
 - а) прізвище, ініціали, науковий ступінь автора;
 - б) прізвище, ініціали, науковий ступінь, посада, місце роботи автора, засоби зв'язку (телефон);
 - в) прізвище, ім'я, по батькові автора.
- 5 Яка максимальна кількість авторів однієї наукової статті?
 - а) 5;
 - б) 4;
 - в) 3.
- 6 Якою мовою подається анотація до статті?
 - а) російською;
 - б) англійською;
 - в) українською;
 - г) ваш варіант
- 7 Який стандартний розмір наукової статті?
 - а) 10000 – 12000 символів;
 - б) 12000 – 15000 символів;
 - в) 15000 – 17000 символів.
- 8 З яких розділів складається основна частина статті?
 - а) вступ, постановка завдання, результати, висновки;
 - б) постановка завдання, ключові слова, висновки;
 - в) вступ, мета статті, рекомендації.
- 9 На основі яких матеріалів не пишеться наукова стаття?
 - а) навчальні посібники;
 - б) раніше опубліковані дослідження та публікації;
 - в) результати власного проведеного дослідження.

10 В який спосіб оприлюднюються наукові статті?

- а) виступи на наукових конференціях;
- б) друк у наукових збірниках;
- в) доповідна записка.

11 У якій частині статті відображаються перспективи подальших досліджень?

- а) вступ;
- б) огляд наукової літератури;
- в) висновки.

Тема 5 Наукові підходи економічних досліджень - 2 год.

Підготовка до практичного заняття

- 1 Повторення лекційного матеріалу.
- 2 Ознайомлення з рекомендованою до теми науковою та методичною літературою.
- 3 Вирішення практичних завдань для презентації чи повідомлення на семінарі (за планами семінарських занять).

Питання для самоконтролю

- 1 Розвиток економічних наук та їх класифікація.
- 2 Чому методологічною основою системи економічних наук є економічна теорія.
- 3 Предмет вивчення конкретно економічних наук.
- 4 Дай визначення й приведи приклади дії економічних законів: всезагальні, загальні та специфічні
- 5 Класифікація економічних наук.
- 6 Основні напрями досліджень з економіки.
- 7 Програмно-цільові методи використовуються також у плануванні і організації наукових досліджень у економіці.
- 8 Що представляє собою наукова проблема?
- 9 Критерії вибору теми дослідження.

Опрацювання наукових джерел та підготовка реферату

- 1 Економічна теорія як методологічна основа системи економічних наук.
- 2 Еколого-економічні проблеми Азовського моря.
- 3 Проблеми розвитку портового господарства у береговій зоні Приазов'я.
- 4 НДР студентів: створення та функціонування наукового гуртка з економічної проблематики.

Практичне завдання

Визначте основні напрями досліджень з регіональної економіки Запорізького регіону.

Тестові завдання

- 1 Назвіть три провідних напрями наукових досліджень з економіки:
 - а) 1;
 - б) 2;
 - в) 3.
- 2 Що є об'єктом економічної теорії?
 - а) мікро та макрорівні;
 - б) глобальний рівень;
 - в) економіка в цілому.
- 3 Хто затверджує перелік спеціалістів з економічних наук?
 - а) міністерство освіти та науки;
 - б) міністерство економіки;
 - в) державна атестаційна комісія України.
- 4 Скільки підсистем склалися у системі економічних відносин?
 - а) 2;
 - б) 3;
 - в) 4.

5 Які ланки охоплює макрорівень?

- а) підприємство;
- б) господарство країни в цілому;
- в) окрему галузь.

6 Соціально-економічні виробничі відносини ґрунтуються на:

- а) відносинах власності і відображають специфічні особливості присвоєння засобів результатів виробництва;
- б) відомостях про події процеси, які відбуваються у господарській діяльності людей, природи, суспільства;

7 Що включає в себе політ економічний аспект економічної теорії?

- а) вивчення економічних законів та їх взаємодія в суспільстві;
- б) економічні теорії (товар, прибуток, національний дохід та інше), які відбивають суть економічних явищ, процесів;
- в) обидва попередні варіанти вірні.

8 Наукова проблема – це

- а) частина наукової проблеми, яка охоплює одне або кілька питань дослідження;
- б) напрями економічних досліджень, які визначаються розвитком соціально-економічних відносин у суспільстві, задоволення потреб населення у матеріальних, культурних та соціальних благах;
- в) сукупність нових діалектичних складних теоретичних або практичних питань, які суперечать існуючим знанням або прикладним методам у цій науці і потребують вирішення за допомогою наукових досліджень.

9 Тема – це

10 Основними напрямами економічних досліджень є такі комплексні програми:

- а) соціально-економічні, психологічні, політичні, екологічні, технічні;

б) виробничо-технічні, соціально-економічні, регіональні, екологічні;

в) соціально-економічні, науково-технічні, виробничо-технічні, регіональні, екологічні.

11 Визначте актуальність виробничої проблеми дослідження

а) наскільки обране дослідження сприятиме розвитку виконання програм економічного і соціально розвитку країни;

б) дискусійні питання недостатньо розроблені і які потребують наукового обґрунтування;

в) зміст, динамізм і компетентність, які відображають досягнення науково-технічного прогресу.

Тема 6 Інформаційне забезпечення наукового дослідження - 2 год.

Підготовка до практичного заняття

1 Повторення лекційного матеріалу.

2 Ознайомлення з рекомендованою до теми науковою та методичною літературою.

3 Вирішення практичних завдань для презентації чи повідомлення на семінарі (за планами семінарських занять).

Питання для самоконтролю

1 Поняття інформації та законів її розвитку.

2 Класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень.

3 Економічна інформація та її особливості.

4 Професійна інформаційна комунікація.

5 Класифікація і призначення економічної інформації у науково-дослідному процесі.

6 Ваше розуміння синтактики економічної інформації: зміст, приклади.

7 Ваше розуміння семантики економічної інформації: зміст, приклади.

8 Ваше розуміння прагматики економічної інформації: зміст, приклади.

9 Поняття економічного показника.

10 Поняття економічного критерію.

11 Структура інформаційної системи.

12 Кодування економічної інформації.

13 Система класифікації та кодування економічної інформації.

14 Структура коду матеріального об'єкта дослідження.

15 Носії економічної інформації і використання їх у науково-дослідному процесі.

Опрацювання наукових джерел та підготовка реферату

1 Інформаційне забезпечення наукових досліджень та його класифікація.

2 Економічна інформація, її класифікація і призначення у науково-дослідному процесі.

Практичне завдання

Описати та проаналізувати структуру економічної інформації, представлені у будь-якій науковій статті економічного спрямування.

Тема 7 Загальні методи наукових досліджень – 4 год.

Підготовка до практичного заняття

1 Повторення лекційного матеріалу.

2 Ознайомлення з рекомендованою до теми науковою та методичною літературою.

3 Вирішення практичних завдань для презентації чи повідомлення на семінарі (за планами семінарських занять).

Питання для самоконтролю

1 Охарактеризуйте три великі групи методів наукового пізнання.

2 Які є базові закони логіки?

3 Дайте класифікаційну характеристику умовиводів, що використовуються в наукових дослідженнях.

4 Розкрийте сутність та основні правила аргументації.

Опрацювання наукових джерел та підготовка реферату

1 Основні групи загальних методів.

2 Правила аргументації.

Тема 8 Спеціальні методи економічних досліджень – 2 год.

Підготовка до практичного заняття

1 Повторення лекційного матеріалу.

2 Ознайомлення з рекомендованою до теми науковою та методичною літературою.

3 Вирішення практичних завдань для презентації чи повідомлення на семінарі (за планами семінарських занять).

Питання для самоконтролю

1 У чому сутність методики та робочої методики досліджень?

2 Розкрийте сутність вибіркового спостереження та методи формування вибіркової сукупності.

3 Для чого застосовують методи групування?

4 Які графічні методи найпоширеніші в економічних дослідженнях?

5 Які завдання вирішують за допомогою методів економічного аналізу?

6 Назвіть спеціальні методи економічного аналізу.

7 Поясніть метод порівняння та основні види порівнянь.

8 У чому сутність та основне призначення балансового методу?

9 Розкрийте сутність та призначення індексного методу.

10 Які методи використовуються для визначення тенденцій та показників динаміки?

Практичне завдання

- 1 Охарактеризувати послідовність дослідження під час розробки комплексної цільової програми.
- 2 Охарактеризувати метод порівняння паралельних рядів у дослідженні кореляційної залежності.
- 3 Охарактеризувати методичні підходи до визначення показників варіації.
- 4 Охарактеризувати методи спостережень і збору відомостей.
- 5 Охарактеризувати табличний метод, навести приклади класифікації таблиць.

Опрацювання наукових джерел та підготовка реферату

- 1 Методи збирання та узагальнення інформації.
- 2 Методи за видами економічного аналізу.

Тема 9 Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях – 2 год.

Підготовка до практичного заняття

- 1 Повторення лекційного матеріалу.
- 2 Ознайомлення з рекомендованою до теми науковою та методичною літературою.
- 3 Вирішення практичних завдань для презентації чи повідомлення на семінарі (за планами семінарських занять).

Питання для самоконтролю

- 1 Бібліографічні джерела економічної інформації
- 2 Види бібліографічних літературних джерел економічної інформації
- 3 Структура й організація економічної бібліографії.
- 4 Що таке бібліографічний запис і реферат?

5 Інформаційно-пошуковий апарат бібліотек: універсальна десяткова класифікація (УДК).

6 Як працювати з каталогом?

7 Види систематизації результатів дослідження та їх зміст: науковий реферат та його види

8 Види систематизації результатів дослідження та їх зміст: наукова стаття та її структура, зміст

9 Види систематизації результатів дослідження та їх зміст: звіт про виконану НДР

10 Види систематизації результатів дослідження та їх зміст: дисертація

11 План рецензії наукової праці з економічного дослідження

12 Бібліографічний опис джерел, використаних у науковому дослідженні: основні вимоги та державний стандарт

13 Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методика складання

14 Особливості впровадження завершених досліджень

15 Ефективність результатів наукових досліджень та її критерії

16 Критерії ефективності наукових досліджень

17 Ефект наукових досліджень та його критерії

18 Методика розрахунку обсягу наукової продукції

Опрацювання наукових джерел та підготовка реферату

1 Історія розвитку бібліотек в Україні.

2 Універсальна десяткова класифікація УДК: «читання» і пошук економічної інформації.

3 Використання тематичного класифікатора Journal of Economic Literature (JEL) для визначення тематики публікацій з економіки.

Практичне завдання

1 Відвідання та ознайомлення з роботою бібліотеки. Визначення бібліографічних показників по дипломній роботі: загальноекономічні, галузеві, тематичні, персоналії.

2 Опрацювати та представити у письмовому вигляді інформаційні джерела по темі дипломної роботи за систематичним та алфавітним каталогами.

Тестові завдання

- 1 Обов'язкові елементи оформлення матеріалів:
 - а) відомості про авторів; заголовок статті;
 - б) підзаголовочні дані (відомості, що пояснюють заголовок статті), якщо вони є; основний текст статті; пристатейна бібліографія;
 - в) ілюстрації; додатки; рецензія; анотація. Рукопис повинен бути підписаний усіма авторами;
 - г) усі вище перелічені елементи є обов'язковими.

- 2 Заголовок статті має бути:
 - а) коротким, без ускладненої термінології псевдонаукового характеру;
 - б) розгорнутим, макимально передаючим зміст статті;
 - в) має починатися зі слів: «До питання...», «До проблеми...», «Деякі питання...», «Дослідження питання...».

- 3 Анотація, незалежно від того, якою мовою написана стаття, подається:
 - а) українською;
 - б) англійською;
 - в) українською та англійською мовами.

- 4 Відзначте правильний приклад посилання на джерело у виносках:
 - а) [6] ТНПР. – №4. – К.: Академія, 2009. – С.66-71. Дорона М.С. Автоматизація робіт в установах;
 - б) [6] Дорона М.С. Автоматизація робіт в установах. *ТНПР*. 2009. №4. С.66-71. ;
 - в) Автоматизація робіт в установах Дорона М.С. // ТНПР. – №4. – К.:Академія, 2009. – С.66-71.

5 Що з переліченого є основною вимогою до укладання списку використаних джерел?

- а) список обов'язково має бути укладено в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- б) однотипне оформлення та дотримання чинного державного стандарту на бібліографічний опис творів друку;
- в) список обов'язково має бути укладено у хронологічному порядку.

6 Бібліографічний опис – це:

- а) сукупність бібліографічних відомостей про документ, його складову частину чи групу документів, які наведені за певними правилами, необхідні та достатні для загальної характеристики й ідентифікації документу;
- б) короткий зміст документа;
- в) анотація та список використаних джерел.

7 Кожну ділянку бібліографічного опису розділяють:

- а) комою (,) або комою та тире (,-)
- б) крапкою з комою (;);
- в) крапкою та тире (.-) або крапкою (.).

8 Бібліографічний опис складається з:

- а) інформації про автора (чи авторів) та назви твору;
- б) зазначення виду видання (перевидання чи переклад), місця видання, видавця, року видання та обсягу публікації;
- в) інформації про автора (чи авторів) та назви твору, зазначення виду видання (перевидання чи переклад), місця видання, видавця, року видання та обсягу публікації.

9 Чи потрібно вказувати в бібліографічному описі дані про наукові ступені, вчені та почесні звання, титули, посаду, місце праці, членство у наукових товариствах чи академіях?

- а) потрібно;
- б) потрібно вказувати лише наукові ступені;
- в) непотрібно.

10 Що уточнюють у бібліографічному описі після назви документа?

- а) дані про переклад;
- б) відомості про видання;
- в) дані про обсяг публікації.

Тема 10 Організація наукового дослідження (на рівні дипломної роботи) - 2 год.

Підготовка до практичного заняття

- 1 Повторення лекційного матеріалу.
- 2 Ознайомлення з рекомендованою до теми науковою та методичною літературою.
- 3 Вирішення практичних завдань для презентації чи повідомлення на семінарі (за планами семінарських занять).

Питання для самоконтролю

- 1 Систематизації результатів дослідження та їх зміст.
- 2 Наукова стаття та її архітектоніка.
- 3 Ефективність результатів наукових досліджень та їх оцінка.

Опрацювання наукових джерел та підготовка реферату

- 1 Зміст та використання ISBN.
- 2 Обсяг наукової продукції та її обрахунок.

Практичне завдання

- 1 Підготовка до опублікування наукової статті у фаховому журналі України.
- 2 Підготувати бібліографічний опис джерел, використаних у науковій статті.
- 3 Обрахувати за означеною методикою кількість умовних друкованих аркушів та кількість обліково-видавничих аркушів наукової роботи (тези/ стаття, вузівська збірка наукових праць).

Тестові завдання

1 Коротке письмове викладання однієї наукової праці, як опублікованої, так і у вигляді рукопису, що висвітлює стисло її зміст це -

- а) науковий реферат;
- б) наукова стаття;
- в) інформативний реферат.

2 З чого складається композиція наукової статті:

- а) заголовок та основна частина;
- б) вступ та висновок;
- в) а) и б) є вірними варіантами.

3 Що є основою Дисертації :

- а) виконані і опубліковані наукові праці, відкриття або великі винаходи;
- б) наукове дослідження, присвячене літературному викладенню однієї проблеми;
- в) самостійна праця, що містить у собі певну кількість наукової інформації.

4 Чим завершується «Науковий реферат»? :

- а) висновком з основних положень наукової теми;
- б) публікацією в газеті;
- в) написанням рецензії.

5 В якій частині обов'язково зазначають достовірність результатів дослідження ,їх наукову новизну та практичну цінність?

- а) вступ;
- б) основна частина;
- в) висновок.

6 Що обов'язково повинно мати міжнародний стандартний номер книги (ISBN)?

- а) бібліографічний опис;
- б) рецензія;
- в) науковий реферат.

- 7 Що спонукає до створення наукової продукції?
- а) наукові дослідження;
 - б) теоретичні обґрунтування;
 - в) археологічні знахідки.
- 8 Одним із критеріїв ефективності наукового дослідження є :
- а) розповсюдженість його по СМІ;
 - б) життєвий цикл цього дослідження;
 - в) наукова значущість виконаної роботи.
- 9 Які бувають види загальнодержавного економічного ефекту:
- а) теоретичний, прикладний, соціальний;
 - б) соціальний, практичний, підпорядкований;
 - в) соціальний, несподіваний, практичний.

10 Самостійна праця, що містить у собі певну кількість наукової інформації, отриманої в результаті проведених досліджень – це:

- а) науковий реферат;
- б) наукова стаття;
- в) наукова книга.

4 ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ І ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ МАГІСТРАНТІВ

Протягом семестру студент проходить два рубіжних контролі по 2-м змістовним модулям, кожний з яких оцінюється за 100-бальною шкалою. Студент може отримати залікову оцінку по дисципліні за результатами поточної роботи та рубіжних контролів відповідно.

Під час контролю враховуються наступні види робіт:

- відвідування лекційних занять (всього 13 занять по 3 бали = 39 балів), відвідування семінарських і практичних занять (всього 6 занять по 3 бали = 18 балів);

- наявність конспекту лекцій – до 20 балів;

- активність роботи студента на семінарських і практичних заняттях оцінюється до 4 балів (всього 6 занять по 4 бали = 24 бали);

- самостійна робота – до 20 балів;

Індивідуальні науково-дослідні завдання:

- підготовка і виступ з науковою доповіддю за темою НДР кафедри – до 30 балів;

- підготовка наукової статті, що відповідає сучасним вимогам, для публікації у фаховому збірнику – до 40 балів.

Підсумкова оцінка визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Студент також може отримати оцінку за результатами здачі заліку. Під час складання заліку студент відповідає письмово на два питання у заліковому білеті. За кожну правильну відповідь отримує 30 балів. Також обов'язковою є підготовка наукової статті (40 балів).

Поточне тестування та самостійна робота										Підсум-кова оцінка	Залік
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					100+100/2 =100	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
20	20	20	20	20	20	20	20	20	20		

T1, T2 ... T10 – теми змістовних модулів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
60 – 100	60 – 100	зараховано
1-59	незадовільно	не зараховано

5 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Основна**

1 Антошкіна Л.І., Стеченко Д.М. Методологія економічних досліджень: підручник. К.: Знання, 2015. 311с

2 Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень. К.: АБУ, 2002. 480 с.

3 Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. К.: Центр навч. літ-ри, 2004. 212 с.

4 Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація): навч. посібник; за ред. А.А.Мазаракі. К.: Київ. Нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 280 с.

5 Макогон Ю.В., Пилипенко В.В. Основи наукових досліджень в економіці: навч. посібник. Донецьк: Альфа-прес, 2007. 144 с.

6 Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень : підручник. К.: Знання, 2007. 270 с.

Додаткова

1 Воротіна Л.І. Кандидатська дисертація: методика написання і захисту: посібник для аспірантів і здобувачів наукового ступеня / Л.І.Воротіна, В.Є.Воротін, С.О.Гуткевич. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. 76 с.

2 Наринян А.Р., Поздеев В.А. Основы научных исследований: учеб. пособие. К.: Изд-во Европ. ун-та, 2002. 110 с.

3 Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования: учеб. пособие. К.: МАУП, 2002. 216 с.

4 Методы исследований и организация экспериментов / Под ред. проф. К.П. Власова. Х.: Издательство «Гуманитарный центр», 2002. 256 с.

5 Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради / Автор-упорядник Л.А. Пономаренко. К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Толока», 2001. 80 с.

6 Здобувачу наукового ступеня: метод. рекомендації / Упоряд. С.В. Сьомін. К.: МАУП, 2002. 184 с.

7 Національний стандарт України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 20 с.

8 Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. К.: Кондор, 2003. 192 с.

9 Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження. Л.: Світ, 2001. 419 с.

10 Пілюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Славенко Е.І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навч. посібник. Київ: Лібра, 2004. 344 с.

11 Тормоса Ю.Г. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посібник. К.: КНЕУ, 2003. 76 с.

12 Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: посібник К.: Академвидав, 2004. 208 с.

13 Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник, 4-те вид., випр. і доп. К.: Знання, 2004. 307 с.

Інтернет-ресурси (електронні бібліотеки)

1 Wiley online library

2 Бібліотека наукових праць JSTOR

3 Інформаційний центр навчальних ресурсів (The Education Resources Information Center, ERIC)

4 twirpx.com

Інформаційні ресурси

1. Міжнародний бібліографічний стандарт APA [Електронний ресурс]. URL: www.bibme.org/citation-guide/APA/book.
2. Алфавітно-цифрова класифікаційна система з економічної літератури JEL classification codes [Електронний ресурс]. URL: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/JEL%20classification%20ukr.pdf>